

potem ono vedno naglašanje visoke slovenske kulture? Ali so se klerikalci, ali se je Stanovnik zavedel tega, ko so izrekli svojo krilatico? V nič boljšo luč pa ne bi spravilo Slovencev uvrščenje v drugo kategorijo dobrih državljanov druge vrste, to je v kategorijo onih, ki so dobri državljani iz profitarstva. Ako bi bilo to res, potem bi bili klerikalni Slovenci sami koritarji brez značaja, ljudje, ki prodajajo svoja nagnjenja vsakomur, ki je slučajno na vladi!

Klerikalci s Stanovnikom vred so se hoteli s krilatico: »Dober Avstrijec — dober Jugosloven!« izvleči iz blata, toda mesto tega so dosegli, da tiče danes še globlje v njem, kakor so tičali kdaj poprej. S krilatico, s katero so hoteli zapreti usta svojim nasprotnikom, so udarili po zobeh same sebe. Zadelo jih je usoda vseh neiskrenjih!

O gospodarstvu v bolniški blagajni v Ljubljani.

Ker se vrši — kakor enjemo! — v kratkem v Mariboru sestanek obrtnikov, na katerem se bo razpravljalo o bolniškem in nezgodnem zavarovanju ter o penzijskem zavodu, dalje o gospodarstvu gg. socialistov v bolniški blagajni v Ljubljani, je potrebno, da o tej stvari tudi nekaj spregovorimo. Bolniška blagajna je centralni zavod za celo Slovenijo in ima svoje poslovalnice v vseh večjih centrih (Maribor, Ptuj, Celje itd.) Obrtništvo, delodajalci sploh so na zavodu živo zainteresirani, zlasti sedaj, ko se bodo zavodi uredili v smislu določb novih socialnih zakonov. Danes že se morajo zato zlasti obrtniki zanimati za vsa ta vprašanja, ker bo zvonjenje po toči seveda zopet prepozno. Zanimati se morajo zlasti tudi zato, ker prispevki, ki jih bodo plačevali, ne bodo malenkostni.

Te dni bo imenovan nov direktorij iz vrst članov dozrajnih sosvetov bolniške blagajne in nezgodne zavarovalnice. V direktoriju bo varovan princip paritete.

Naši obrtniki si morajo biti na jas-
nem, kakšno je bilo gospodarstvo pri
bolniški blagajni in kakšno ne sme biti
pri novem okrožnem uradu v Ljublja-
ni. —

Preiskovalna komisija, ki je preiskovala razmere v bolniški blagajni, je ugotovila sledeča dejstva:

1. V l. 1920 se je razdelilo iz bolniške blagajne 148.000 K, leta 1921. 450.000 K za nagrade. Ravnatelj Kocmur sam je v l. 1919, 1920 in 1921 dobil poleg redne plače še 71.000 K nagrad.

2. Avtomobil bolniške blagajne sa je od funkcionarjev Kočmurja in Rožanca porabljal za privatne vožnje.

3. Nove moči v službo bolniške blagajne so se sprejemale brez predpisane razpisa, mnoge celo na ukrep na čelnika Rožanca samega.

4. Cela vrsta uslužbencev ima edino to kvalifikacijo, da so bivši socijalistični agitaorji in »zaslužni strankarji«.

5. Proti predpisom so se sprejemala v službo sorodne osebe.

6. Bolniška blagajna je v strankarske svrhe kupovala Mostböckovo tiskarno v Mariboru, nakup je preprečil oddelek ministrstva trgovine.

Značilno je, da so si dali izplačevati nagrade člani načelstva, dasi stoji v pravih blagajne izrečno, da »člani načelstva izvršujejo svoj posel brezplačno« in da imajo samo pravico do povračila dejanskih izdatkov, ki jim nastanejo. O teh stroških sklepa načelstvo. Nagrad pravila ne poznajo in so protizakonite.

Pašić zopet v Beogradu. — Uradniški zakon se predloži šele po počitnicah? — 2½ milijona dinarjev za obrtne šole v Bosni. — Nemške ponudbe.

Beograd, 27. julija. (Izvirno.) Ministrski predsednik Pašić se je večeraj zjutraj vrnil z Bleda, kjer je bil v avdijenci pri kralju. Kralj je podpisal listo državnih svetnikov ter predal ministrskemu predsedniku listo od njega predlaganih kandidatov, med katerimi je tudi Marko Cemagić. V dobro poučenih krogih se govori, da se bo mesto notranjega ministra zasedlo definitivno še le po parlamentarnih počitnicah, dotlej pa ostane zadeva odgoda.

Beograd, 27. jula. (Izvirno.) Bosni in Hercegovini 2½ milijona di-

obstoječ iz ministrov Trifković, Beograd, 27. julija. (Izvirno.) Pribičević, Lazar Marković in Kumanudi, razpravljal o uradniškem zakonu. Sklenilo se je, da se predloži uradniški zakon takoj po definitivni razpravi v vladnem plenumu narodni skupščini. Zakonodajni odbor se bo takoj po končanih počitnicah posvetoval o tem vprašanju. Finančni minister je

Včeraj popoldan se je vršila seja finančno-gospodarskega odbora. Prečital se je predlog nemške vlade, da nam preda tretji kontingent živine v naravi, ne pa v denarju. Odbor je sklenil, da zahteva od nemške vlade natančnejše pogoje, nakar je razpravljal še o nekaterih zadevah.

Nagla razprava o proračunu.

Beograd, 27. julija. V včerajšnji seji narodne skupščine se je nadaljevala razprava o proračunu ministristva za zunanje zadeve. Obširno je govoril zemljoradnik Joca Jovanović o naši zunanji politiki, o raznih koncepcijah angleške in francoske diplomacije glede srednje Evrope, o koncepciji male antante itd. Povdarja, da je naš najhujši sovražnik Italija in da je edino Amerika zagovarjala naše upravičene zahteve naproti njej. Govornik kritizira politiko našega zunanjega ministristva napram Nemčiji in Rusiji. Madžarski treba odločno pokazati, da zahtevamo izvršitev trianonske pogodbe. Isto velja glede Bolgarske. Smatra da naša zunanja politika nima jasnih ciljev in da je omahljiva. Zahteva jav-

no diplomacijo in dobro organizacijo novinarske službe doma in v inozemstvu. — Govorili so še posl. Hohnjec, Brandner, Kristan, Gjonović, ki je zlasti grajal, da se ne pritegne v diplomatsko službo tudi sposobni ljudje iz Hrvatske in Slovenije, Šimrak in Radović. Slednji je na podlagi dokumentov dokazoval, da je dr. Trumbić zavožil pogajanja glede mej z Italijo, ker je zamudil ugodno priliko. Proračun ministristva za zunanje zadeve je bil sprejet. V večerni seji je pričela razprava o proračunu finančnega ministristva. Govorili so zemljoradnik Lazić, ki zlasti kritizira upravo državnih posestev, in dr. Ivanjč. Proračun je bil sprejet. Danes se razpravlja o proračunu vojnega ministristva.

Mladoturški voditelj Kemal-paša ubit.

Armenski teroristi ubili v Tiflisu Kemal-pašo in njegovega adjutanta.

London, 26. julija. (Izvirno.) »Times« poroča z Carigrada: Italijanski konzul v Tiflisu poroča, da je bil bivši poveljnik turške armade v Palestini, Ahmed Kemal-paša, dne 21. t.m. s svojima adjutantoma v Tiflisu ubit.

Tiflis, 25. julija. (Izvirno.) Morileci Kemal-paše so armenski teroristi. Kemal-paša je bil ne le najboljši tur-

Kemal-paša, ki je bil med svetovno vojno poveljnik turške vojske v Palestini, se je po zlomu centralnih sil in z njimi združene Turčije uprl parcelaciji Turčije ter stopil na čelo mladoturške vlade v Angori, ki se je uprla mirovni konferenci ter tudi res dosegla, da vprašanje Turčije še do danes ni bilo rešeno. Kemal-paša pa je bil tudi tisti, ki je vodil neizprosni odpor proti ški vojskovodja sedanjosi, ampak tudi najboljši politik in državnik in z njim je izgubila poražena Turčija svojo največjo nado, svetovna politika in diplomacija pa močnega in resnega nasprotnika, ki ji je prečrtal marsikateri račun. Jasnó je torej, da njegova smrt ne bo ostala brez globokih posledic tako za Turčijo, kakor sploh za konsolidacijo razdrapanih razmer v Orientu.

SPOR MED BAVARSKO IN BERLINOM.

Berlin, 27. jul. Včeraj so se skoro ves dan vršile konference med bavarskim poslanikom grofom Prägerjem na eni ter predsednikom Ebertom in kanclerjem Wirthom na drugi strani. Zdi se, da bosta obe strani popustili in da bo berlinska vlada priznala samostojnost Bavarske glede sodstva in policije. V Berlin pride te dni bavarski min., preds. grof Lerchenfeld. Če ne pride do sporazuma, se predloži sporna zadeva državnemu sodišču. Socijalisti za vse slučaje pripravljajo generalno stavko, da zaprejo Bavarski uvoz premoga in živil.

BORZA.

Zagreb, 27. julija. (Izvirno.) Sklepi kurzi Pariz 6.45—6.65; Curih 15.25—15.50; London 3.60—3.62; Berlin 15%—16; Dunaj 0.22%—0.24; Praga 1.83—1.84%; Italija 3.67—3.70; Newyork 78%; Bukarešta 5.36—5.50.

Curih, 27. julija. (Izvirno. Pred-
borza: Pariz 43.50; Zagreb 1.65; Lon-
don 23.42; Berlin 1; Praga 12; Italija
24.05; Budimpešta 0.35; Varšava
0.08½; Newyork 52.7, Dunaj 0.01½—
0.02. Bukarest 3.40.

Posebno značilno je še, da si je dal izplačevati nagrade tudi celo načelnik nadzorstva. Za l. 1921 je dobil od načelstva, torej od organa, ki mu je podrejen in katerega poslovanje ima nadzorovati, nagrado v znesku 15.000 K. Za vse te nagrade seveda ni niti v pravih niti sicer nobene stvarne ali moralne utemeljitve, ker so bili člani načelstva in nadzorstva za seje, katere so obiskali, posebej plačani.

Iz vsega tega si lahko vsakdo napravi sliko, kakšne »koristi« naj imajo prizadeti zavarovalci, če je gospodarstvo tako važnega socialnega zavoda v rokah nesposobnih ljudi ali pa ljudi široko vestjo, in če ni javno.

Značilno je končno tudi, da je o nagradah za l. 1921 sklepal poseben odsek načelstva v času, ko je bilo že znano, da bo načelstvo razpuščeno in da bo postavljen državni komisar. V seji načelstva in nadzorstva dne 17. nov. pa so se soc. dem. poslanci Tokanu od odseka predlagane nagrade zdele še prenizke in je predlagal 25% zvišanje. Predlog je bil soglasno sprejet.

Tako torej so gospodarili gg. soc. demokracije z denarjem 60 tisoč zavarovalcev, tako so zapravljali njih premoženje, in tako so si na drugi strani ustvarili v poslovalnicah bolniških blaginjskih strankarsko-agitacijske lokale baš proti obrtništvu, ki nosi velik del bremen za delavska zavarovanja.

Obrtništvo, ki bi pripustilo, da se tudi v novem okrožnem uradu vgnezditi takšno gospodarstvo, bi ne bilo vredno, da se še kdarkoli tuli za njegove interese.

Politične vesti.

* Sestanek vrhovnega sveta. V italijanskih krogih se govori, da bo v kratkem sklican vrhovni svet, in sicer dva dni po sestanku Lloyd Georgea s Poincaréjem. Vrhovni svet bo ponovno proučil vprašanje reparacij in so angleško-francoski razgovori samo predpriprave na to. Ob enem bo vrhovni svet zavzel svoje stališče k grško-turškemu vprašanju, pri katerem je dosegel Schanzer izpremembo angleškega mnenja.

Dnevna kronika.

— Križev pot samostojnega uskoka ali razbiti NSS - shod pred sodnijo. V Svečeno, obmejno občino pri Zg. Sv. Kungoti, kjer je bil pred 2 leti znani krvavi politični boj med samostojneži in klerikalci, jo je letos 29. maja primahal nekdanji tajnik SKS v Mariboru, danes tajnik NSS Konrad Žnuderl. Na verandi gostilne Smonig je kot predsednik »Strokovne organizacije vinčarjev« nastopil kot zagovornik vinčarjev proti kmetom. Jednjim seveda to ni bilo po volji in že takoj uvo-

Nezakonske matere in dvojna morala.*

Zadnjič je nekdo v podlistku polemiziral proti resoluciji jugoslovenskega ženstva glede zaštite nezakonskih mater in otrok, češ, da je taka zaštita pač upravičena samo iz socialnega stališča, nikakor pa ne iz etičnega, ker bi na ta način nezakonsko materinstvo ostalo brez kazni, kar bi nemoralnost samo povečalo. Treba da je nezakonsko mater prepustiti svoji usodi in zaštiti — moča, ki je le v izjemnih slučajih zapeljivec, dočim so si ženske same krive nesreče. Najpravičnejše pa da bi bilo uvesti francoski sistem, po katerem se sme plod do 3 mesecev brez kazni odpraviti.

Zdi se mi, da te »teze« ne smejo ostati brez ugovora, posebno ker hočejo veljati kot etične.

Problem izvenzakonske ljubezni so razni narodi na različne načine reševali. Rešil ga ni noben in ga tudi ne bo. Sama prepoved še ni rešitev. Ta Proteus se ne da vnesti v kak neizbežen kalup. In vendar se moralnost kakkega naroda ali kake dobe skoro edino meri baš po tem, kakšno je izvenzakonsko razmerje obeh spolov.

* S tem današnjim člankom zaključujemo to polemiko, ker mislimo, da je zadeva dovolj obravnavana, da si lahko čitatelji ustvarijo pravo sodbo. Oni, ki so se s tem članom zanimali, naj si jo razmislijo in zdravijo; otrok v

doma so se čuli grozeči medklici, katerim je sledila kmalu dejanska opozicija; gromovnika Žnuderla so enostavno potegnili raz odra in — kakor on pravi — tudi malo naklestili. Tožil je radi tega posestnika Paskola in Dreisiebnerja radi razžaljenja časti in motenja shoda. Pri razpravi, ki se je vršila te dni, je bilo zaslišanih nad 20 prič, viničarjev in posestnikov, in se je izkazalo, da je Žnuderl v ovadbi zelo pretiraval. Na cedilu so ga kot priče pustili zlasti viničarji. Pravili so, da so pač slišali kmete — vsevprek, SKS in SLS! — vpiti na Žnuderla, da se bodo z viničarji že sami uravnali, da huj-skačev ne rabijo itd. Značilna je Žnuderlova izjava v ovadbi, da je bil »uspeh« svočinske opozicije kmetov ta, da je imel prihodnjo nedeljo na viničarskem shodu v St. Jurju ob Pesnici samo — 3 viničarje. Obtožena kmeta Paskola in Dreisiebner sta bila radi prevelike opozicijske gorečnosti obsojena vsak na 100 din. globe. Prijavila sta vzklic.

— Upravi južne železnice. Iz občinstva smo sprejeli: Dočim je uvedenih na glavnih progah južne železnice (Dunaj—Trst, Zidanmost—Zagreb itd.) skoraj preveč vlakov, so stranske proge skoraj popolnoma zanemarjene. Koroska proga ima samo dva osebna vlaka, a brzovlak je skoraj vedno prazen, ker vozi samo ponoči in na celi progi od državne meje do Maribora nikjer ne obstoji. Enake razmere vladajo na progi Pragersko—Ptuj—Čakovec. — Uprava južne železnice se nujno naproša, da uvede tudi na teh progah prometno primerno število vlakov.

— Zdravniško društvo v Mariboru se pridružuje upravičenim zahtevam sekundarjev v bolnicah v Sloveniji ter je sklenilo, da jih bo v vsakem oziru in vsestransko podpiralo.

— Zdravniško društvo v Mariboru ima v četrtki dne 13. avgusta ob 19. uri v hotelu Union v Celju svoj prvi izredni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— Klub napr. slov. akademikov v Celju. IX. klubov redni občni zbor, ki se je vršil dne 23. t. m., je zaključil eno najdelavnejših klubovih dob. Za poslovno leto 1922-23 je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Roš Mirko, cand. iur.; podpredsednik: Hočevar Mirko, cand. iur.; tajnik: Kolšek Davorin, stud. med.; blaginjak: Erhartič Ivo, stud. teh.; knjižničar: Šrihar Cvetko, abit.; gosp. in arhivar: Modic Stanko, stud. chem.; odb. namestnik: Pečnik Rado, stud. iur.; revizorja: Černež Ljudevit, cand. med. in Salmič Rafko, abs. rer. com.

— Državna meja ob severu je končnoveljavno določena. Naša naloga je, da kot prebivalci v obližju granice, isto dobro poznamo! Planinci prav vztrajno obiskujejo Pohorje, kjer ob

Dolci se bo ilegalna ljubezen smatrala kot nedovoljena in nemoralna (in historičen razvoj preko promiskuitete, poligamije, monogamije, prostitucije, »proste ljubezni« — ki se periodično pojavlja v primernih dobah — kaže vedno najbolj v to smer), bo treba to moralno zlo zatirati, ta greh kaznovati. Jasno je, da pri tem ne sme trpeti nezakonski otrok (kakor to dela današnja družba s cerkvijo na čelu), otrok je nedolžen in mora dobiti isto zaščito kakor zakonski, ali pa še večjo, ker se nahaja v večjih duševnih in telesnih nevarnostih. Kazen naj zadene samo krivca in tu priznamo, da so ženske čisto v veliki meri same krive, navadno je krivda lepo enako razdeljena na oba dela (»halb zog sie ihn, halb sank er hin«) in zato je edino prav, da si tudi posledice lepo bratovski med seboj razdelita, pa ne tako, da bi jih nosila sama nezakonska mati; za moža pa bi bila stvar samo galanten doživljaj ali pa »jeden časak radosti«. Življenje namreč kaže, da je nezakonsko materinstvo za grešnico v največ slučajih strašna, človek bi rekel prestroga kazni. Taka »ženska« (ljudstvo se zna krepkeje izraziti) nosi celo svoje življenje na sebi neizbrisni madež, družabno je deklasirana, otrok jo ovira pri pridobivanju, zmanjšana ji je možnost za moštve, ki ji naj nudi reševje, preskrbljenost, temveč tudi življenjsko srečo, neglede na to, da je materinstvo za to tako razrujeno z nevarnostjo za življenje in zdravje; otrok v

nedeljah mogoči turistov. Mnogim pa je še neznano obmejno ozemlje na Koroski s turistično točko Sv. Duh (907 m). Tam ima vsak — razum krasnega razgleda — priliko, spoznati našo severno državno mejo od Koroske do Presmurja. Pravi »kuriozum« pa je razmejitev vasi same, kjer se jasno vidi pojmovanje gospodov v Parizu... Lepa, nova CM-šola je pridružena Avstriji, stara, razpadla učilnica je ostala nam... V prid naši obmejni šoli se vrši v nedeljo 30. julija planinska veselica s šolarsko slavnostjo. Prijateljem obmejnega šolstva in izletnikom se nudi ugodna prilika, da se odpravijo ta dan v naše obmejno ozemlje. Na razpolago bo velik daljnogled, strokovnjak bo pa razlagal panoramo. Stražniški-graničarji ne bodo nikogar nadlegovali! Priporočila se vlak jutraj ob 5. uri do Fale, od tam po markaciji k Sv. Duhu. Vrnitev z večernim koroskim vlakom. Planinci, na noge!

— Ogenj v drvečem vlaku. Včeraj jutraj je nastal v nekem vozu III. r. osebnega vlaka na progi Zidanmost—Zagreb med postajama Savski marof—Zaprešič ogenj. Vseled neke iskro se je vnel sedež zavirača. Kmalu je bil ves vagon v dimu. Med potniki je nastala panika in pripravljali so se že, da poskačejo skozi okna iz drvečega vlaka. Zadnji trenutek šele se je nekdo spomnil na zasilno zavoro, naka je vlak obstal in so ogenj pogasili.

— Gozdni požar. V bližini sarajevskega vodovoda je v sredo izbruhnil gozdni požar. Naglem unastopu vojaštva, domačinov in gasilnih društev se je zahvaliti, da se požar ni razširil, kar bi bil usodepolen za Sarajevo, ki bi ostalo v tem slučaju brez vsake vode. Kako je požar nastal, se še ni dognalo.

— Brivske cene v Zagrebu so ponovno poskočile. Za britje se plača po novem ceniku 16 K, striženje las pa stane 28 K.

— Huda nevihta v Zagrebu. V torek popoldne je razsajala v Zagrebu huda nevihta. Na mnogih krajih je udarila strela in napravila znatno škodo. Čez kake pol ure se je nevihta izpremenila v rahel dež, ki je očistil vse mesto prahu, ki ga tudi v Zagrebu ne manjka.

— Roparski napad v Slatini. Te dni je napadel v gozdu pri Slatini nek maskiran ropar tamšnjega gozdarja, ki se je v spremstvu dveh dam sprehajal po gozdu. Ropar je nameril samokres in zahteval, da mu izroče ves denar in nakit. Gozdar je bliskoma potegnil puško ter oddal na roparja strel. V glavo zadet se je ropar zgrudil mrtev na tla. Njegova identiteta še ni dognana.

— Draginja narašča pri nas in drugod. Skoraj povsod zaznamujemo v zadnjih dneh povprečno 20% zvišanje cen.

bridkosti rojen, ji premnogokrat vzame telesno lepoto, morebiti njeno edino bogastvo; kar pa je najhujše, vzlic tem posledicam (ali pa ravno vsled njih) je tak prvi padec navadno samo začetek propadanja, kajti enkrat uzadoščena strast pozna samo eno pot in ta pelje nevdolžema navzdol.

Ne pravimo, da mora vsaka nezakonska mati izpiti polno kupo prav do dna, marsikateri je usoda milejša, toda zavidanja vredna — nikdar. Zato se mora pravična zakonodaja postaviti na stališče: skupno sta grešila, skupno nosita posledice! Posebno tam, kjer so te posledice vsled izrednih prilik (žena v javni službi ali iz odlične rodbine) izjemno težke, naj jih občuti in nosi tudi mož v polni meri, ne glede na to, ali je bil zapeljivec ali pa samo »popolnoma nedolžni« egiptovski Jožef.

In tu pridemo do kardinalne točke vsega vprašanja. Pravimo: ne bo se dvignila splošna morala takrat, če dekle v samotni kamrici plaka ob izgubljenem cvetu, fant pa stopa tam doli po polji in uka glasno, niti takrat, če se zatekamo k francoskemu sistemu, kakor to priporoča podlistkar, dasiravno ne moremo verjeti, da bi na Francoskem, kjer se trudijo na vse načine za dvigovanje populacije, veljalo takšno dovoljenje kar splošno in za vse slučaje — nepokvarjen laik imenuje tako prakso samo z enim imenom: detomor! — Splošna morala se bo dvignila še le takrat, kadar bo veljalo za ženo in za moža eno in isto moralno morilo, kadar

V Budimpešti je prišlo radi tega že večkrat do nemirov. Kilogram masu stane pri nas že 140 K, v Budimpešti 500—700 K. V Avstriji so protidraginske demonstracije na dnevnem redu, ker naraščajo cene kar od ure do ure.

— Cene časopisja v Avstriji so v zadnjem času ponovno poskočile. »Neue Freie Presse«, in »Wiener Tagblatt« stane mesečno 5.400 K, »Neues Wiener Journal« 5.450, »Reichspost« 4.400 K in »Arbeiter Zeitung« 3.600 K.

— Velika eksplozija na Španskem. Vseled eksplozije je nastal v Soriji na Španskem v skladišču za razstreliva pred par dnevi požar, pri čemur je bilo troje delavcev ubitih, osemnajst pa težko ranjenih. Več hiš je bilo vseled eksplozije poškodovanih, osem pa popolnoma porušanih.

— Trgovinska pogajanja z Italijo. Avstrijsko-italijanska trgovinska pogajanja, ki so se pred par dnevi pričela, so se morala vseled vladne krize prekiniti. Po sestavi nove vlade se bodo pogajanja nadaljevala, čim bo vlada zavzela svoje trgovsko politično stališče. Avstrijski delegatje so se vrnili na Dunaj.

— Milijonar na vešalih. Radi pobune proti albanski vladi je bil znan in ugleden albanski milijonar Selim Fetrela obojen na smrt na vešalih. Sedba se je te dni izvršila. Še pod vešali si je skušal Selim s svojim premoženjem kupiti življenje. Ponudil je sodnikom 50.000 napoleonov, če ga ne obesijo. Tlik pred izvršitvijo obsodbe pa so se spomnili, da dolguje država obojencu še 8000 napoleonov, ki jih je on svojčas posodil. Poslali so takoj po finančnega ministra, ki je dolg pod vešali poravnal, naka je rabelj izvršil svoje krvavo delo.

— Iz dežele vitezov. Madžarski minister Klebelsberg in markgraf Pallavicini sta se sporekla in si napovedala dvoboja. Pistole so počile, viteza sta ostala nepoškodovana in se v smrtnem sovraštvu zopet razšla. Pa naj še kdo reče, da Madžari niso viteški narod!

— Draginja in časopisje. Dr. Höber, sotrudnik lista »Kölnische Volkszeitung« je izračunal, da je vseled naraščajoče draginje prenehalo izhajati 3800 nemških časopisov, nad 200 pa v kratkem preneha izhajati.

— Pšenična valuta na Madžarskem. Zdravniško društvo madžarske županije Szabobs je sklenilo, da si od sedaj naprej zaračunavajo honorarje po »pšenični« valuti. Za vsako ordinacijo se računa 5 kg pšenice oziroma temu odgovarjajoči znesek v denarju.

— Stavka v Celovcu. V Celovcu je izbruhnila te dni stavka industrijskih delavcev. Stavkujočim se je pridružilo kmalu tudi še drugo delavstvo, med temi tudi uslužbenci mestne elektrarne in mestnega vodovoda. Mesto je brez vsake luči in tudi ostala podjetja,

se z izvenzakonskim občevanjem ne bo po moralnem pojmovanju oskrnila samo žena, temveč v isti meri tudi mož, kadar bosta mladenič in mladenka stopala v zakon enako neomadeževana, s čistim telesom in dušo. To mora biti etični ideal, če tudi ga človeštvo ne bo nikdar docela doseglo, kajti vedno bodo na svetu otroci, ki ne morejo iti mimo drevesa, ne da bi skatili jabolka češ da se jim sama ponuja, in ki ne morejo iti mimo cveta, ne da bi ga utrkali, češ da je za to tu in da ga sicer utrga kdo drugi! (Mirno priznamo, da je večina takih otrok na moški strani!) Pa pravijo, da je taka vzdržnost nemogoča. V današnjih časih, ko je edino geslo uživanje in je vzgoja mladine k zmagujoči volji še nepoznana stvar, je to nemara res. Naše stremenje pa bodi, da krene mladi rod na drugo cesto polno borbe in samozatajevanja, ki pa je končno neizmerno plačano v splošnem blagru in — last not least — v tem čistejšem, popolnejšem užitku. Moderni etičarji navajajo sledeče pripomočke: pridno delaj, živi redno, neguj telovadbo in sport, ogiblji se alkohola in drugih narkotik, posebno pa utrjuj svojo voljo, da boš gospodar v lastnem telesu, tu pokaži svojo moč, potem pa stopi z enakim drugom v zakon in takrat bomo smeli reči:

En zarod poganja, preroben, ves nov
A. D.

ki so odvisna od mestne elektrarne, po-
čivajo. Vodo dobavljajo mesto samo po
par ur na dan. Vsled stavke so pri-
zadeta vsa okoliška letovišča. Tuje in
letoviščarji beže iz mesta. Zelo ugodna
pa je stavka raznim temnim elemen-
tom, ki v temi pridno »poslušajo«. Po-
licija že od samih prijav ne ve več, kje
bi pazila in čuvala. Stavko je povzro-
čila nezgodna draginja, vsled česar
zahteva delavstvo 76% zvišanja mezd.
Vsa pogajanja so ostala doslej brez-
uspešna.

— Milijon kron vrgel na cesto. Nem-
škoavstrijskih seveda. V ekspresnem
vlakcu na Dunaju je sedel nek Ameri-
kanec. Pri reviziji so našli pri njem
nad 1 milijon avstrijskih kron. Ko so
ga carinski organi opozorili, da sme od-
peljati čez mejo samo 200.000 K, je od-
šel ta znesek, ostanek pa vrgel skozi
okno na peron. Na peronu je kajpada
nastala velika gneča. Vsakdo je hotel
vsaj nekaj »papirja« pobrati. Policijs-
kim organom se je končno posrečilo,
da so ostanek še rešili in odnesli v me-
njalnico, kamor so privedli tudi »da-
režljivca« Amerikanca. Našteli so še
984.000 K. Amerikanec je poklonil ta
znesek revnim otrokom in se odpeljal.
Rekel je, da ga je razjezilo, ker mu ni-
so dovolili vzeti ta itak ničvredni pa-
pir čez mejo.

Mariborske vesti.

Maribor 27. julija 1922.

m Poročil se je danes v Kamniku g.
štane Kenda, blaginjak Posojilnice v
Mariboru z gđe. Fini Stepičevno iz Ma-
ribora. Vrlo narodnemu paru obilo
vred!

m Izpit za rezervne pešadijske pot-
poručnike so v djačkem batalionu po-
ložili vsi Slovenci, med drugimi tudi
slednji Mariborčani: Jože Ermene,
Josip Kačner, Mirko Pregelj, Mirko
Sorsak, Ignac Pirš in Aristid Žun-
kovič.

m Velik javni protestni shod prire-
di organizacija vojnih invalidov v Mari-
boru v nedeljo dne 13. avgusta 1922 ob
9. uri dopoldne v Gambrinovi dvorani.
Dnevni red: 1. Protežiranje Wranglov-
cev na škodo jugoslovenskih invalidov.
2. Raznoterosti. Tovariši invalidi, pridite
vsi kot en moč, da protestirate proti te-
mu, da nam tuj državljani odjedajo naš
kruh, med tem, ko mi invalidi poginja-
mo od gladi. Na polnoštevilno udelež-
bo vabi odbor.

m Izobraževalno društvo priyatnih
nastavljencev v Mariboru priredi v
nedeljo dne 6. avgusta na vrtu Gam-
brinove dvorane veliko vrtno veselico.
Na sporedu je godba, ples, šaljiva po-
šta in srečolov. Začetek ob 15. uri (3.
uri). Vsi člani društva, kakor tudi
gostje dobrodošli.

m Državna borza dela v Mariboru.
Stanje delovnega trga za čas od 16. 7.
do 22. 7. 1922. Prosta mesta so bila pri-
javljena: 98 moških, 43 žensk, skupaj
141. Dela je iskalo: 129 moških, 61
žensk, skupaj 190. Zaposliti je bilo mo-
glo 74 moških, 29 žensk, skupaj 103.
Brezposelnih je ostalo 332 moških, 247
žensk, skupaj 579. Podnoro (brezposel-
no) je dobilo — moških, — žensk, sku-
paj —. Promet od 1. 1. do 22. 7. 1922 iz-
kazuje 7900 strank in sicer 3883 delodaj-
alcev, 4017 delojemalcev. Delo dobilo:
hlapeci vseh vrst, rudarji, železostru-
garji, kovinotiskarji, železolivarji, ko-
vači, kleparji, mizarji, strugar za les,
zidarji, medicarji, služkinje itd. Dela
iščejo: ekonomski, vinarji, ključavni-
čarji, elektrimonterji, čevljarji, mli-
narji, peki, krojači, natakarji, mesar-
ji, strojniki, kurjači pomožni delavci
vseh vrst, vajenci in vajenke itd. —
Splošen pregled: Brezposelnost se je
dvignila zadnji čas posebno v stroki
pomožnega osebja. Peki, čevljarji, me-
sarji, pisarniške moči in razni sluge
nimajo dovolj posla. Manjka pa raznih
kvalificiranih delavcev v kovinski
stroki.

m Obrtniki, pozor! Slovensko obrt-
no društvo v Mariboru sklicuje za dne
29. t. m., to je v soboto ob 20. uri v re-
stavrarijo »Maribor« sestanek vseh
obrnitkov brez razlike. Na dnevnem
redu je poročilo o bolniškim in ne-
zgodnem zavarovanju ter o penzijskem
zavodu in gospodarstvu bolniške bla-
gajne v Ljubljani, kakor ga je razkrila
preiskava. Obrtniki so pri novih so-
odločnih zakonih izredno prizadeti. Zato
je nujno potrebno, da se pravočasno

poučimo o tem, ker je vsako zvenenje
po toči prepozno. Polnoštevilna udelež-
ba potrebna! Zato pridite vsi!

m Nezgoda. Pri veselici požarne
brambe v Kamnici minolo nedeljo je
eksplozirala karbidna svetilka. Kos
pločevine je zadel ključavničarja Vik-
torja Spudiča v glavo ter ga precej
močno ranil. Z rešilnim vozom so ga
prepeljali v bolnico.

m Velika kavarna. Najmodernejša
kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu
in inozemski listi. Eleganten Bar. —
Dnevno koncerti.

m Kavarna v mestnem parku. Od
danes naprej pri lepem vremenu dnev-
no koncert od 17. do 19. in od 21. do 23.
ure. —

Sokolstvo.

o Poziv vsem društvom. Mariborska
sokolska župa rabi na vsesokolskem
zletu 20 kuharjev ozir. kuharic. —
Pozivljamo vsa društva, da jih pre-
skrbijo in njih imena javijo nemudoma.
Dotičniki naj bodo Sokoli netelovadei.
Zdravo! Predsedstvo MSZ.

Sport.

: I. SSK Maribor sklicuje za soboto
29. t. m. ob 20. uri v dvorani restavraci-
je »Maribor« sestanek vseh aktivnih
igralcev vseh skupin. Vsled važnosti
dnevnega reda, ki obsega: sestavo re-
zervnega moštva, volitev kapetana re-
zerve ter ustanovitve lahkoatletске
sekcije — je prisotnost vseh obvezna.

: Sportklub - prvak Dunaja. S tek-
mo Sportklub: WAF, ki se je odigra-
la v sredo z rezultatom 1:1 odločilo se
je prvenstvo leta 1921-22, ki pripada
končnoveljavno Sportklubu in to s 34
točkami. V tabeli mu slede Hakoah
(32), Rapid (31), Amateure (29). Teži-
šče moštva je bilo celo leto obramba, z
za kar nam je najboljši dokaz dejstvo,
da je moštvo sprejelo od vseh najma-
nje golov, namreč 24. Score je 45:24.

Objave.

§ Mariborski bioskop predvaja od
danes, v petek, do vključno nedelje, to-
rej samo tri dni kolosalen krasen film
»Grafica Welska«, zadnja Napoleonova
ljubica. Morda ostraši koga, da je
to zopet film iz Napoleonovega življe-
nja, toda strah je neupravičen kajti v
tem filmu se nam odkriva Napoleon s
popolnoma druge strani nego doslej —
ne kot zmagovalni general, ne kot poli-
tičen pustolovec in komedijant, ampak
kot ljubimec, seveda brutalen, brezob-
ziren, toda vendar človek, katerega
premaga končno srčno občutje. Film
pa je ob enem klasično delo družbe
»Tera-Film«. Naslovno vlogo igra
Hella Moja, Napoleona Rudolf Lettin-
ger, velikega maršala in zvodnika
Stifter, pa tudi ostale vloge so v naj-
boljših rokah.

Socijalna politika.

Zakon o delavskem zavarovanju.

V Zagrebu se organizira Osrednji
urad za zavarovanje delavstva na pod-
lagi zakona o zavarovanju, ki je stopil
1. jul. v veljavo. Ta zavod bo centrala
vsega delavskega zavarovanja v drža-
vi. Zavarovanje obsega doslej bolezni
in nezgode in se ti dve vrsti zavarova-
nja navedeta tudi tam, kjer doslej niste
obstojeali. V Šibici in Orni gorci ste bili
uveljavljeni že s 1. jan. t. l. Zavarova-
nje za slučaj onemoglosti, starosti in
smrti se uvede, čim to odredi vlada.
najkasneje pa 1. jul. 1925. Uredilo se
bo tudi zavarovanje delavstva za slu-
čaj brezposelnosti. Vse to določa že se-
daj veljavni zakon o zavarovanju de-
lavstva in nalaga državi dolžnost, d to
obljubo delavcem izpolni.

Način enotne organizacije za vse
vrste zavarovanja je prvi poskus te
vrste na celem svetu in to je prednost
našega zakona. Drugod imajo za vsako
vrsto delavskega zavarovanja posebne
zakone in posebne organizacije. To
pomeni na eni strani kompliciranje in
pomnoženje birokratskega aparata, na
drugi strani pa izživa tudi kompeten-
čne spore. Z unifikacijo vsega delav-
skega zavarovanja v eni organizaciji
pa dobimo ne le enostavno organizacijo
in cenejšo upravo, ampak pridemo tu-

di do pravilnejšega izvajanja delav-
skega zavarovanja. Edinstvena, enotna
organizacija delavskega zavarovanja
spremlja delavca skozi celo življenje,
mu pride na pomoč ob vsaki priliki,
kadar mu je potrebna socialna pomoč,
bodisi v slučaju bolezni, brezposelnos-
ti, nezgode pri delu, onemoglosti ali
smrti, in omogoča tako pravilnejšo
statistično kontrolo delavčevega življe-
nja.

Zavarovanje je obvezno za vse ose-
be v področju naše kraljevine brez
razlike spola, starosti in državljan-
stva, ki na podlagi kakšnegakoli delov-
nega razmerja dajejo na razpolago
svojo telesno ali duševno delovno silo.
Za enkrat se po zakonu ne zavarujejo
obvezno: 1. poljedelski delavci in sluge
(hlapeci) v poljedelstvu, 2. v poboljš-
evalnicah ali kaznilnicah zaprte ose-
be, 3. osebe, ki so le slučajno in nestal-
no zaposlene v hišnih poslih, kakor
dninarji za žaganje drv, čiščenje sta-
novanj, pranje itd.

Obremenitev zavarovancev je raz-
lična. Za bolniško zavarovanje prispe-
vata zavarovane in delodajalec po po-
lovico. Za nezgodno zavarovanje pla-
čuje delodajalec sam. Na polovico se
plačujejo tudi zavarovalnine za slučaj
invalidnosti in smrti. Premije se raču-
najo po načelu vračunljive povprečne
mozde. Plačne razrede določa minister
socialne politike. Od 1. jul. je 17 takih
razredov. Prvi pričenja z 2 din. vra-
čunljive povprečne plače, zadnji, 17.
razred, končuje s 40 din. V ta razred
pridejo vsi zavarovanci s tolikšno in
višjo plačo. Tudi plačevanje prispev-
kov (premijs) je urejeno enostavneje.
Dozdaj se je za bolniško - podporno
zavarovanje plačevalo mesečno, za ne-
zgodno zavarovanje letno in za nazaj.
Tako je prišlo, pri slednjem, do enkrat-
ne znatne obremenitve, katero so zlasti
manjše delodajalci težko občutili. Po-
vrah je bila pri tem sistemu tudi večja
nevarnost za potrebo odpisovanja ne-
iztirljivih premij. Po novem zakonu se
vrše plačila za vse vrste zavarovanja
na leto in isto plačilno polo, ki obsega
meseč dni. Tako je vsem interesentom
znatno olajšano breme, za zavod sam
pa je zajamčena sigurnost plačila in s
tem pravilnejše obremenjevanje inte-
resentov.

Tudi glede podpor gre novi zakon
dalje od starega. Bolniki dobe 66%
dejanskih prejemkov. V Nemčiji daje-
jo komaj 50%. V slučaju nezgode gre
celo do polne plače. Priznana je tudi
100%-na renta. Ženskam se priznajo za
slučaj poroda še druge ugodnosti (75%
dejanske povprečne plače dva meseca
pred in dva meseca po porodu). To je
za vzgojo zdravega ljudskega narašča-
ja velikega pomena. Tudi se sme gla-
som sklepa glavne skupščine dati do-
jam, dokler dobivajo podporo, in onim
članom, ki se zdravijo od jetike, brez-
plačno tudi potrebno mleko.

Zavarovalni zavod stoji pod vod-
stvom samouprave interesentov, to je
odbora ki ga zavarovanci in deloda-
jalci volijo po načelu paritete. Oba
skupini ste popolnoma enakovrni.
To vprašanje, ki je bilo dozdaj sporno,
ker so delavci zahtevali nadvlado v za-
vodu in priznavali delodajalcem samo
pravico kontrole, je sedaj rešeno. Iz-
kušnje uče, da pariteta ni škodljiva
razvoju delavskega zavarovanja, am-
pak da nasprotno jamči za izločenje po-
litike iz delavskega zavarovanja in za
izpolnjevanje pravih nalog zavaroval-
neg zavoda.

Zakon, ki je stopil v veljavo, ima
brezdvomno originalno koncepcijo. —
Zasnova ga je že svoj čas socialistični
minister g. V. Korač. Toda zakon bi
še davno ne bil izdelan in uveljavljen,
da se niso za to zavzeli demokratski mi-
nistri za socialno politiko, zlasti naš
dr. Kukovec. Šele pod njim je zakon
začel dobivati konkretne oblike. Dr.
Žerjav ga je potem končno predložil
kot uredbo zakonodajnemu odboru in
po sprejetju v odboru kralju v podpis.
Podčrtamo to zato, da se vidi, kako de-
mokratski ministri in poslanci ne sip-
ljejo samo — kakor drugi — ob priliki
volitev raznih programatičnih obljub,
ampak da to, kar obljubijo, tudi izve-
dejo. Končno moramo z zadoščanjem
povdariti, da je baš Zagreb izbran za
sedež tako važnega urada, kakor je
Osrednji zavod za delavsko zavarova-
nje. Je to zopet dokaz, kako brezvest-
no delajo oni, ki govore o zapostavlja-
nju Hrvatov in Zagreba. Je to dokaz,
kakor veliko zaupanje ima baš central-

na vlada v vodstvo Zagreba v socialni
vprašanjih in tudi v njegovo kulturno
silo. Kje naj tu iščemo to, kar blokaš-
ki zapeljivci naroda vedno pridigajo,
da se Zagreb zapostavlja, da se ga po-
nižuje in mu kratki ugled in pomen! —
Zagreb ima danes že dve velevažni in-
stituciji za celo kraljevino: Kasacijsko
sodišče in Osrednji zavod za delavsko
zavarovanje. Baš te dni pa je zopet
sklenil finančni odbor narodne skup-
ščine, da dobi Zagreb tudi generalni
komisariat za izseljenštvo. S tem, da
daje država v Zagreb tako odlične in
za celo državo velevažne institucije,
je pokazala, kako daleč je od tega, kar
ji podtikajo njeni nasprotniki.

Stoletnica železnice.

Nedavno je poteklo 25 let, kar je bil
izumljen brzojav brez žice, poleg tega
jubileja pa slavimo letos še drug jubilej
izuma, ki je postal za splošen napredek
človeške kulture tako važen, kakor no-
beden drugi pred njim, izum železnice.
Leta 1822, torej ravno pred sto leti je
bila izročena prometu prva železnica na
svetu, proga od Stocktona do Darlingtona
na Angleškem, kateri je potem sledila
proga Liverpool-Manchester. Dasiravno
je železnica še primeroma mlad izum, so
tračnice same mnogo starejšega datuma.
V Angliji so bile tračnice za vozove že
pred pravo železnico tako v uporabi, da
so že mislili na to, kako bi sploh vse ce-
ste po svetu opremili s tračnicami. Prva
tračnice so bile iz lesa, tvorile so nekaj
trotoar po katerem so vozne živali lažje
vlekli tovarne vozove, a za temi je pri-
šla proga. Prve take »železnice« brez lo-
komotive so služile največ za prevoz
premoga na kratke razdalje, a vagoni
so vlekli konji. Sir Humphery Mack-
worth je predlagal, naj se kot motorna
sila za te »železnice« uporabi veter ter
je tudi res na neki krajši industrijski
progi uporabil veter kot gonilno silo. Ali
nestalnost vetra ni dopustila, da bi se ta
vrsta železnice uvedla v splošnem pro-
metu, čeprav je Edgworth pozneje to
vrsto »železnice na veter« izpopolnil.
Prvi početki železnice na paro segajo v
leto 1813, ali komaj Stephensonu je leta
1822 uspelo, da reši problem in to naj-
prej v obliki male industrijske železnice
na paro, kateri je sledila prva javna že-
leznica. Pravo slavje pa je slavil izum
komaj leta 1815. Vlak je sestajal iz 17
vagonov petroleja in moke ter 21 vago-
nov za potnike. — Na dan znak, »tak
javlja nek tedanji list,« se je stroj pričel
premikati dalje z ogromno težo ostalih
vagonov. Brzina je bila tolika, da je na
nekaterih mestih dosegala 20 km na uro.
V vlakcu je bilo 600 potnikov. Ko je vlak
dospel v Stockton je vzbudil splošno
začudenje.

Iz Anglije se je železnica naglo raz-
širila v ostale države Evrope in pozneje
tudi na ostale dele sveta, tako, da danes
po 100 letih skoro ni več kotička na sve-
tu, kjer ne bi poznali železnice, ki je vz-
budila povsod pravo revolucijo ter po-
polnoma spremenila dotedanje življenje.
V naših krajih smo najprej dobili Južno
železnico, ki je vzbudila med našim
ljudstvom še večje začudenje nego v An-
gliji. Preprosti ljudje so se je bali, niso
si upali peljati se z njo, ampak so raje
še naprej hodili peš, ker niso mogli ver-
jeti, da jo vodi res naravna sila, ampak
so bili trdno prepričani, »da ima pri tem
hudič svoje prste vmes.« Ko je v sredini
prošlega stoletja privozil prvi vlak na
progi Maribor—Celovec v Ruše, so vsi
ljudje, ki so stanovali blizu proge zbe-
žali v gozd, od koder so previdno skriti
gledali s strahom, kaj se bo zgodilo.
Trajalo je precej dolgo, da se je končno
najpogumnejši Rušan ojjunačil, da se
pelje v Maribor z železnico. Poprej
predno se je podal na to »nevarno in
strašno« pot, pa je šel k spovedi, napra-
vil testament ter vzel v roke rožni ve-
nec. Tako pripravljen na vse, se je tresoč
se, vsedel na vlak, ki se je pričel pomi-
kati dalje. Prispel je tako srečno v Ma-
ribor in istotako tudi nazaj v Ruše ter
povedal ostalim sovaščanom, ki so se
čudili, da ga ni »hudič vzel«, da vožnja
po železnici ni le brez vsake nevarnosti,
ampak je tudi zelo udobna. Vendar pa je
trajalo še precej časa, da so se za vož-
njo po železnici odločili tudi drugi, po-
sebnost starejši vaščani. Ta zgodba iz na-
še sredine priča najbolj, kakšen velikan-
ski vpliv je imela železnica na razvoj
kulture.

Roman.
(Dalje.)

Železna zagraja je zašklemfala, zvon je zadonel, koš je začel padati. Izprva je padal počasi, potem pa z blazno naglico, tako hitro, da se je Macu zdelo, predira se dno, na katerem sedi. Na hip se mu je začrnilo pred očmi in se mu je ukrčil želodec — potem pa se je razbistril. Oglušilo ropotajoč, je drevil železni koš osem sto metrov globoko navzdol. Bingajoč je butal

(Dalje prihodnjič.)

Odgovorni urednik: Rudolf Oslm.

Mlad, soliden gospod, eks-
porter mesa, išče stanovanje
dveh sob, meblirano ali ne-
meblirano, za sebe in sestro.
Plača dobro in naprej. Genj.
ponudbe pod „Eksporter“ na
uravo lista. 1255

10.000 kron plačam onemu,
kateri bi mi odstopil primerne
stanovanje v zamenjavo z moj-
jim (v bližini parka) ali tako
priskrbel. Naslov v upravi
"Tabora". 1250 2-2

velja od 1. junija 1922.

Proti jugu Maribor gl. k. — Postojna — Trst — Beograd — Budimpešta (s priključki)

Proti severu Maribor gl. k. — Spielfeld-Strass — Wien — Ljutomer

Proti zapadu Maribor gl. k. — Prevalje — Klagenfurt — Meran

B. vl. 409	Pot. vl. 415	Pot. vl. 419	Pot. vl. 421	km	odhod	smr	Postaje.	smr	prihod	km	B. vl. 410	Pot. vl. 422	Pot. vl. 412	Pot. vl. 416
2:30	5:05	15:00	19:56	3	odhod		Maribor gl. kolodvor		prih.		5:10	7:38	12:47	20:36
2:36	5:13	15:08	20:03		"		Maribor kor. kolodvor		"		3:05	7:33	12:42	20:31
3:44	6:55	16:44	21:44	65	prih.		Dravograd—Meja		odhod		1:49	6:03	11:14	19:03
3:45	7:10	16:59	21:50		odhod				prih.		1:48	5:51	10:32	18:35
.	9:35	.	.	109	prih.		Velenje		odhod		.	9:35	15:32	17:10
.	10:59	.	.	147	"		Celje		"		.	8:00	15:32	18:15
4:02	7:32	17:21	22:12	76	odhod		Prevalje		odhod		1:33	5:31	10:12	17:45
4:14	8:02	17:51	.		prih.				prih.		1:21	.	9:42	17:27
4:32	8:24	18:13	.	88	prih.		Pilberk		odhod		1:05	.	8:53	16:44
4:46	9:00	18:48	.		odhod				prih.		0:55	.	7:50	15:35
5:28	9:55	19:47	.	127	prih.		Klagenfurt (gl. k.) N.-B.		odhod		0:10	.	.	.
14:55	.	.	.		"		Meran		.		14:45	.	.	.

Levnik in izdajatelj: Konzorcijski "Tabor". — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.

na parobrodih

amerikanske vlade.

Vljudni častniki in moštvo se posveča osebito onim, ki potujejo prvič v Ameriko. Ladje UNITED STATES LINES plovejo redno iz Bremena preko Southampton in Cherbourga v Newyork.

Zahtevajte potom spodaj označenega naslova plovdbene cenike in ladijske načrte.

UNITED STATES LINES

BERLIN W 8: Unter den Linden 1 1157
ZAGREB: Vistior konačnice, Mihanovićeva ulica
in vsi večji potni uradi.

General, zastopnik: Norddeutscher Lloyd, Bremen.

Koroška cesta 48.

Josip Stranić

(er se toplo priporočam.

pristno dalmatinsko
olivno ulje

Naznanyam cenj. obcinstvu, da je došlo